

Диха М.В., к.е.н., доцент,

Муравська З.О.,

Хмельницький національний університет

Сучасний стан та перспективи інноваційного розвитку України

Інноваційний тип економічного розвитку дедалі більше стає тим фундаментом, який визначає міць країни та перспективи її розвитку на світовому ринку. Неспроможність країни здійснювати структурну перебудову національної економіки відповідно до вимог нової технологічної парадигми чи зволікання з проведенням таких структурних змін не просто гальмує її розвиток, а й призводить до економічної кризи, до збільшення розриву у розвитку по відношенню до тих країн, які такі зміни проводять.

Аналізуючи інноваційні можливості України зазначимо, що кількість інноваційно активних підприємств у загальній їх кількості надзвичайно низька, зокрема, у промисловості їх питома вага складає лише близько 13% до загальної кількості підприємств у промисловості [2]. Питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової також низька і, до того ж, в останні роки ще зменшилась. Кількісні характеристики впровадження прогресивних технологічних процесів та освоєння виробництва інноваційних видів продукції відображає низьку активність інноваційної діяльності підприємств (див. детальніше [1]). На багатьох вітчизняних підприємствах оновлення активної частини виробничих основних засобів не проводилося впродовж багатьох років, а технології виробництва залишаються на рівні 60–70 років минулого сторіччя і не відповідають сучасним вимогам. Ступінь зносу основних засобів промисловості з року в рік зростає (табл. 1). Структура основних засобів промисловості деформована, половину її вартості складає пасивна частина – будинки та споруди. Велика кількість виробництв потребує масштабної реконструкції та технічного переоснащення. При таких результатах технологічне відставання від розвинених країн все більше підсилюється, освоєння в Україні постіндустріальних технологій, у т. ч. 6-го і 7-го технологічних укладів, залишиться проблемою багатьох десятиліть.

Таблиця 1 – Вартість основних засобів у 2000–2010 роках

Рік	У фактичних цінах на кінець року, млн. грн.		Ступінь зносу, %
	первісна (переоцінена) вартість	залишкова вартість	
2000	828822	466448	43,7
2001	915477	503278	45,0
2002	964814	512235	47,2
2003	1026163	538837	48,0
2004	1141069	587453	49,3
2005	1276201	661565	49,0
2006	1568890	774503	51,5
2007	2047364	993346	52,6
2008	3149627	1251178	61,2
2009	3903714	1597416	60,0
2010	6648861	1731296	74,9

Джерело: складено за даними [2]

Ефективне реформування економіки України, здійснення глибоких структурних перетворень з якісним оновленням товаровиробництва, ринкової та соціальної інфраструктури можливе тільки при умові техніко-технологічної модернізації економіки, впровадження інновацій у різних сферах життєдіяльності.

Принципи державної інноваційної політики повинні реалізовуватися на практиці, а не носити декларативний характер. Держава повинна стати катализатором інноваційного процесу і надійним помічником для суб'єктів інноваційної діяльності. Економічна модель інноваційної діяльності має базуватися на чітких економічних критеріях високої ефективності на всіх етапах інноваційної системи, від фундаментальних досліджень та розробок до розвитку виробництв.

Література

1. Диха М.В. Інновації – ключовий чинник соціально-економічного розвитку країни / М.В. Диха // Всеукраїнський науково-виробничий журнал «Інноваційна економіка». – 2012. – № 4 (30). – С. 28–33.

2. Статистична інформація // Офіційний сайт Держкомстату України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>